

*Żołnierze Wyklęci
bohaterowie odzyskani dla historii...
...I dla nas*

Prezentację przygotowała
Lidia Ostrowska

Dlaczego Wyklęci?

Byli to ludzie, którzy nie zgadzali się na władzę Rosjan w Polsce. Uważali ich za kolejnego okupanta i najeźdźcę.

Żołnierze podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, stawiający opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR, w latach 1944-1963 walczyli o wolną Polskę.

Mordowani przez Sowietów i komunistów polskich w czasach PRL-u wyklęci, zostali skazani na niepamięć, na wymazanie ze społecznej świadomości.

Kim byli Żołnierze Wyklęci?

Powojenna konspiracja niepodległościowa była – aż do powstania Solidarności – najliczniejszą formą zorganizowanego oporu społeczeństwa polskiego wobec narzuconej władzy.

W roku największej aktywności zbrojnego podziemia, 1945, działało w nim bezpośrednio 150-200 tysięcy konspiratorów zgrupowanych w oddziałach o bardzo różnej orientacji.

20 tysięcy z nich walczyło w oddziałach partyzanckich.

Kolejnych kilkaset tysięcy stanowili ludzie zapewniający partyzantom aprowizację, wywiad, schronienie i łączność. Doliczyć trzeba jeszcze około dwudziestu tysięcy uczniów z podziemnych organizacji młodzieżowych, sprzeciwiających się komunistom.

Łącznie daje to grupę ponad pół miliona ludzi tworzących społeczność Żołnierzy Wyklętych.

Dokonania Niezłomnych

- Przeprowadzili akcje i starcia zbrojne
- Rozbijali posterunki Milicji Obywatelskiej
- Atakowali więzienia, obozy i siedziby Urzędu Bezpieczeństwa

Walka Niezłomnych

- W walkach z oddziałami podziemia zginęło ponad 500 funkcjonariuszy UB i MO, ponad 400 żołnierzy Armii Czerwonej, ponad 300 żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego.
- Ci niezłomni bohaterowie nazywani przez władzę BANDYTAMI od pierwszego września 1944 roku do końca 1945 roku przeprowadzili ponad 12 tys. akcji zbrojnych.
- Do najbardziej spektakularnych akcji należy m.in. rozbicie więzienia MBP św. Michała w Krakowie, którego dokonał krakowski oddział Józefa Kurasia ps. „Ogień”, pod dowództwem Jana Janusza ps. „Siekiera”. Akcja miała miejsce 18 sierpnia 1946 roku.
- W nocy z czwartego na piątego sierpnia 1945 roku oddział Antoniego Hedy ps. „Szary” przeprowadził akcję rozbicia komunistycznego więzienia w Kielcach, która miała na celu uwolnienie członków Armii Krajowej i innych organizacji zwalczanych przez sowiecki terror. W akcji wzięło udział około 200 żołnierzy Armii Krajowej.

Jak władza walczyła z Wyklętymi?

- Zastraszano ludność cywilną, stosowano represje wobec podejrzanych (nawet fałszywie, tylko na podstawie donosu) o wspieranie „bandytów”. Często mordowano ludność cywilną.
- Ogłoszenie amnestii w sierpniu 1945 roku, za czynną współpracę z wrogim Rządem na uchodźctwie. Miała ona nakłonić żołnierzy niezłomnych do opuszczenia lasów. Ujawniło się wtedy od 30 do nawet 50 tysięcy żołnierzy podziemia.
- Zamiast wolności, spotykały ich represje, wyroki i egzekucje.
- Po amnestii do lasów powróciło ponad 20-30 tys. żołnierzy.

Najbardziej zasłużeni Żołnierze Niezłomni

Rotmistrz Witold Pilecki „Witold”

August Emil Fieldorf „Nil”

Danuta Siedzikówna „Inka”

Józef Kuraś „Ogień”

Zygmunt Szendzielarz „Łupaszka”

Hieronim Dekutowski „Zapora”

Franciszek Jaskulski „Zagończyk”

Edward Taraszkiewicz „Żelazny”

Leon Taraszkiewicz „Jastrząb”

Stanisław Sojczyński „Warszyc”

Józef Franczak „Lalek”

Rotmistrz Witold Pilecki „Witold”

- **Najodważniejszy z odważnych**
- **Jedyny człowiek w dziejach, który dobrowolnie dał się ująć by trafić do niemieckiego obozu Auschwitz.**
- **W Auschwitz stworzył konspiracyjny Związek Organizacji Wojskowej, który przekazywał na Zachód informacje o Holokauście.**
- **Był dowódcą w Powstaniu Warszawskim, trafił do niewoli niemieckiej.**
- **Po wojnie na rozkaz generała Andresa wrócił do kraju, by zbierać tu informacje wywiadowcze.**
- **Aresztowany w 1947 przez UB, brutalnie torturowany; wyznał żonie: „Oświęcim to była igraszka”.**
- **25 maja 1948 zamordowany z wyroku komunistycznego sądu w warszawskim więzieniu przy Rakowickiej.**
- **Miejsce pochówku nieznanne.**

August Emil Fieldorf „Nil”

- Organizator i dowódca Kedywu (Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej) w latach 1942-1944.
- Wydał rozkaz likwidacji generała SS w Warszawie Franza Kutschery.
- Zastępca Komendanta Głównego AK.
- Dowódca organizacji NIE („Niepodległość”).
- W latach 1945-1947 pod fałszywym nazwiskiem był na zesłaniu w ZSRR.
- Aresztowany w 1950, pomimo tortur odmówił współpracy z UB.
- 24 lutego 1953 zamordowany z wyroku komunistycznego sądu w warszawskim więzieniu przy Rakowickiej.
- Miejsce pochówku nieznane (prawdopodobnie na Powązkach).

Danuta Siedzikówna „Inka”

- Pochodziła z patriotycznej rodziny, podczas wojny ojciec został zesłany na Syberię natomiast matka zamordowana przez Gestapo.
- Jako 15-latka, w grudniu 1943 wstąpiła AK. W AK były też jej dwie siostry.
- Aresztowana w czerwcu 1945 przez komunistów.
- Odbita przez partyzantów, wstąpiła jako sanitariuszka do 5 Brygady Wileńskiej mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.
- Aresztowana przez UB w lipcu 1946.
- Podczas ciężkiego przesłuchania, bita i poniżana nie wydała żadnego ze znanych jej adresów konspiracyjnych ani nie podała żadnych danych związanych z oddziałem, w którym służyła.
- 28 sierpnia 1946 roku zamordowana z wyroku komunistycznego sądu w gdańskim więzieniu, nie ukończyła 18 lat.

Józef Kuraś „Ogień” - Król Podhala

- Po kampanii wrześniowej walczył w ZWZ oraz konfederacji Tatrzańskiej.
- W 1943 Niemcy wymordowali jego rodzinę: ojca, żonę i 2,5 letniego synka oraz spalili jego dom; Kuraś przyjmuje pseudonim „Ogień”.
- Związany z ruchem ludowym.
- Jako dowódca miał ogromne poparcie wśród ludności.
- Zdradzony przez łączniczkę, której UB aresztował syna - gimnazjalistę.
- Popęłił samobójstwo strzałem w skroń podczas walki z obławą UB i KBW 21 lutego 1947 r.
- Miejsce pochówku nieznane

Zygmunt Szlendzielarz „Łupaszka”

- Walczył w kampanii wrześniowej, a następnie w ZWZ-AK.
- Legendarny obrońca polskich kresów.
- W 1944 stanął na czele 5. Brygady Wileńskiej AK, walcząc z Niemcami, ich litewskimi sojusznikami oraz partyzantką sowiecką i polskimi komunistami.
- Od 1944 walczył na Białostocczyźnie, od 1946 na pomorzu zachodnim, Kaszubach, Kociewiu, Warmii, Mazurach i Borach Tucholskich.
- W ciągu 7 miesięcy 1946 jego oddziały przeprowadziły 170 akcji, rozbiły 27 posterunków MO i placówek NKWD.
- Aresztowany w czerwcu 1948 przez specjalną grupę MBP, skazany na 18-krotną karę śmierci.
- 8 lutego 1951 zamordowany z wyroku komunistycznego sądu w warszawskim więzieniu przy Rakowickiej.
- Miejsce pochówku nieznane.

Józef Franczak „Lalek”

- Ostatni niezłomny
- Po agresji ZSRR 17 września 1939 roku został pojmany do niewoli sowieckiej.
- Od 1944 prowadził w podziemiu działalność niepodległościową.
- Przez lata działał w grupie partyzanckiej „Wolność i Niezawisłość” na terenach ziemi chełmskiej i lubartowskiej.
- Zamordowany przez grupę operacyjną ZOMO 21 października 1963 r.
- Po śmierci prokurator kazał zbezczścić jego ciało i obciąć mu głowę.

W hołdzie „Żołnierzom Wyklętym” — bohaterom antykomunistycznego podziemia, którzy w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego, walcząc o prawo do samostanowienia i urzeczywistnienie dążeń demokratycznych społeczeństwa polskiego, z bronią w ręku, jak i w inny sposób, przeciwstawili się sowieckiej agresji i narzuconemu siłą reżimowi komunistycznemu.

Linki do zdjęć

https://static.radiobonton.pl/data/articles/s4_wieczor_wspomnien_chelmscy_zolnierze_wykleci_1582796722_6549.jpg

https://www.mdkradomsko.pl/wp-content/uploads/2019/02/157671424720w_1045.jpg

https://radiopoznan.fm/kdCmsAssets/render/id/180284/file_name/brygada-swietokrzyska-zolnierzewykleci-wolnosc24.jpg

www.ipn.gov.pl

www.zolnierzewykleci.pl